

חברות בעיתות משבר – מה עושים?

עו"ד רן פלדמן, שותף במחלקת ליטיגציה
24/10/2023

המסגרת הנורמטיבית – הדין הישראלי

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

- שאלה מרכזית בגדרי החוק – **מהי התוחלת בהמשך הפעלת החברה מול הערכת הסיכון הנשקף לנושים.** משקל משמעותי להליכי שיקום כלכלי, פתיחת "דף חדש" מבחינה כלכלית.
- החוק מגדיר שתי מטרות שביניהן יש איזון אינטרסים:
- להביא לשיקומו הכלכלי של התאגיד ככל האפשר.
- להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים.

שאלות יסוד

(1) מתי חברה נמצאת בחדלות פירעון?

- סעיף 2 לחוק: "חדלות פירעון היא מצב כלכלי שבו חייב אינו יכול לשלם את חובותיו במועד, בין אם מועד פירעונם הגיע ובין אם לאו, או שהתחייבויות החייב, לרבות התחייבויות עתידיות ומותנות שלו, עולות על שווי נכסיו."
- לבחינת המצב, קיימים שני מבחנים השווים בחשיבותם:
- המבחן התזרימי (מבחן הנזילות) – בוחן את יכולת הפירעון של החברה בנקודת הזמן בה החברה נדרשת לקיים התחייבויותיה.
- המבחן המאזני – בוחן את סך נכסי החברה וכלל משאביה בהשוואה למכלול התחייבויותיה, בהתעלמות ממימד הזמן (מהזמן שיידרש למימוש הנכסים ומהיתכנות מימושם).

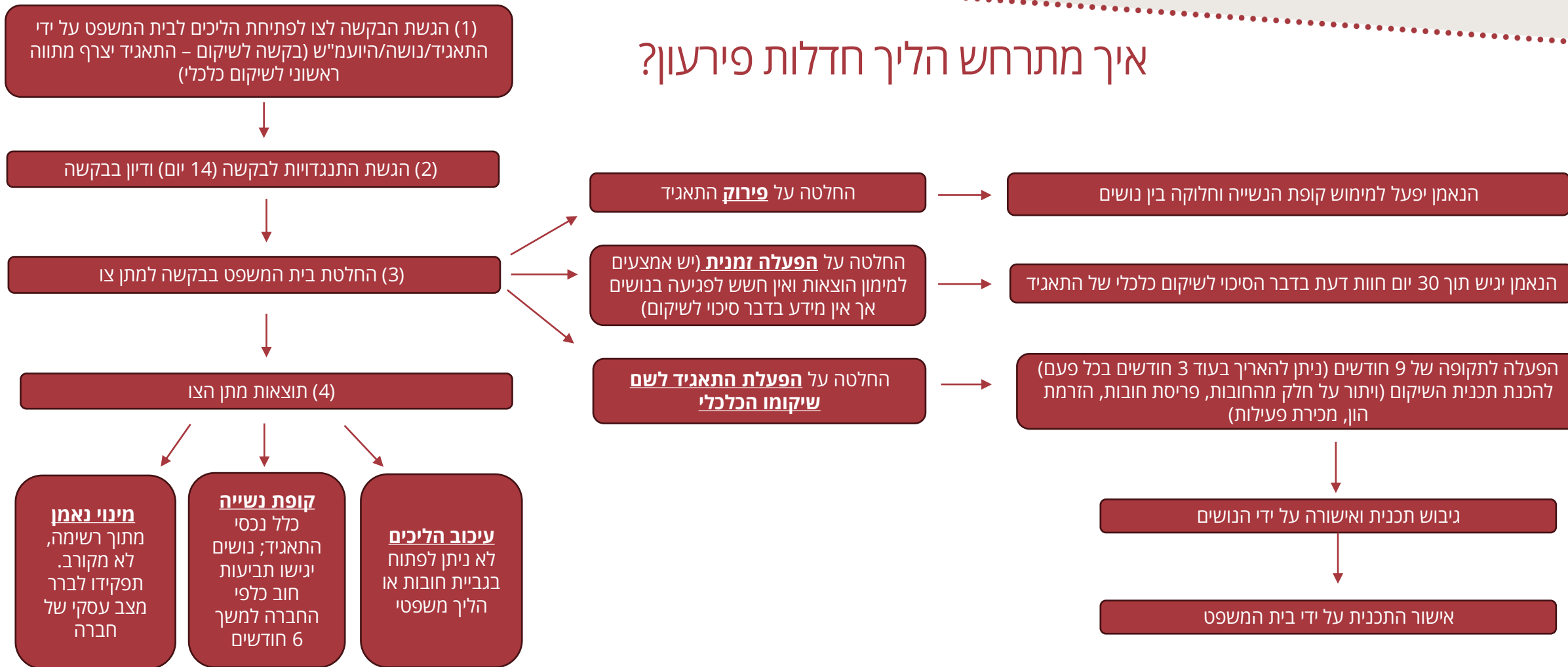
(2) מהו "אזור חדלות הפירעון", ה-Twilight zone

- ניתן לפתוח בהליך גם אם הצו יסייע למנוע מצב של חדלות פירעון, קרי, החברה טרם נכנסה לחדלות פירעון אך מעוניינת בהליך שיקום כלכלי
- במצב זה עולות מספר סוגיות שעל החברה לבחון:
 - א. קופת הנשייה וביטול פעולות המקנות עדיפות לנושה: בית המשפט רשאי לבטל פעולות שהביאו לקידום פירעון של נושים מסוימים שהתרחשו 3 חודשים לפני הגשת הבקשה, או אם מדובר בנושה הקרוב לתאגיד, עד שנה לפני הגשת הבקשה
 - ב. אחריות דירקטורים למצב של חדלות פירעון: ס' 288 לחוק קובע כי אם **ידע** דירקטור או מנכ"ל או **היה עליו לדעת** כי תאגיד נמצא בחדלות פירעון ולא נקט אמצעים סבירים לצמצום היקפה (כמו הערכת המצב הכלכלי וקבלת סיוע לשיקום תאגידי/ניהול משא ומתן עם הנושים להגעה להסדר חוב/פתיחה בהליכי חדלות פירעון), בית המשפט רשאי להורות שהם יישאו באחריות כלפי התאגיד בגין מחדלם. קיימת פסיקה מועטה בנושא.
 - פעולה בניגוד עניינים, כהעדפת סילוק חובות מסוימים ומכירת נכסים מסוימים, יכולה להוביל לחיוב הדירקטורים בתשלום לקופת הנשייה. הדירקטורים סילקו חובות לבנקים והתעלמו מחובות כלפי עובדי החברה (חדל"ת 48275-12-20).
 - לקיחת סיכון שהוביל לקריסת החברה לא בהכרח יוביל להטלת אחריות, ככל שהדירקטורים בחנו בכובד ראש את ההשלכות של הפעולה (ת"א 30851-01-16).

(3) האם ניתן להגיע להסדר חוב שלא במסגרת הליך חדלות פירעון?

- **(תיקון מס' 4 – הוראת שעה) תשפ"א-2021**, הוסיפה מתווה המאפשר הגשת בקשה לעיכוב הליכים לטובת גיבוש הסדר חוב, ללא מעורבות בית משפט או נאמן חיצוני
- המתווה נועד לתת מענה לשוק משני של יצירת הסדרי חוב ללא מעורבות בית המשפט
- בתקופת נגיף הקורונה, השוק המשני פרח, והתיקון לחוק נועד לתת תמריץ לתאגידים להגיע לפתרון מול הנושים בדמות הקפאת הליכים לתקופה של שלושה חודשים, תקופה שבית המשפט רשאי להאריך ב-30 ימים נוספים
- יתרון מול ההליך הרגיל: הליך משא ומתן פנימי על ידי גורמים המכירים את החברה לצורך הגעה להסדר חוב, ולא על ידי נאמן חיצוני שלא מכיר את פעילות החברה. דוגמאות מהפסיקה:
- הסדר המתאים יותר לחברות אחזקה, שדורשות פחות פיקוח מחברות תפעוליות (חדל"ת 20-05-42336)
- בית המשפט ייתן משקל להתנגדות נושים להסדר (הנדרשים לאשרו), בפרט בהסדר הקובע פריסה ארוכה של החזר חובות (חדל"ת 20-03-44405)

איך מתרחש הליך חדלות פירעון?

Ran Feldman | Partner
+972.3.5670604
RANF@S-HOROWITZ.COM

ש. הורוביץ ושות'

רח' אחד העם 31
תל אביב 6520204

טלפון: 03 567 0700

פקס: 03 566 0974

s-horowitz.com